

Bijlage 2

Financiële haalbaarheid en begroting 2018

2.1 Begroting 2018

Het totaaloverzicht van de lasten op het lokaal sociaal domein, zoals die zijn vastgelegd in de begroting 2018, ziet er als volgt uit:

Financiën Sociaal Domein	Begroting 2018
Uitvoeringskosten Pealgemeenten	817.700
Uitvoeringskosten Senzer	666.299
Lokaal gebiedsteam	646.238
Wmo	2.426.700
Eigen bijdrage	- 200.000
Jeugd	3.309.758
Participatie	4.727.046
BMS	461.421
Lokaal gezondheidsbeleid	12.670
Preventie GGZ, Zelfhulpnetwerken en Preventie Huiselijk Geweld	12.698
Totaal	12.880.530

Dit totaaloverzicht is mede gebaseerd op de eerste halfjaarrapportage 2017 van de Pealgemeenten. Pealgemeenten wijzen erop dat het nog te vroeg om uit deze cijfers harde conclusies te trekken. In het kader van de begroting 2018 is er desalniettemin voor gekozen om een prognose op te stellen voor de jaren 2018 tot en met 2021 en actief maatregelen aan te kondigen.

Sociaal domein

Van 2015 tot en met 2017 is het sociaal domein budgettair neutraal begroot. De begrote uitgaven zijn gelijk gehouden aan de ontvangsten van het Rijk. Vanaf 2018 is begroot op basis van verwachte kosten. De werkelijke cijfers 2016 en 2017 (1e half jaar) zijn hiervoor als basis gebruikt. De cijfers 2017 die we van de Pealgemeenten hebben ontvangen hebben echter nog veel onzekerheden.

Na het begroten van de verwachte kosten 2018-2021 ontstond het onderstaande tekort ten opzichte van de Rijksuitkering.

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Tekort Sociaal Domein	-700.802	-724.445	-704.481	-655.915

Om het sociaal domein in de toekomst binnen de Rijksuitkering uit te kunnen voeren, zijn een aantal bezuinigingsmaatregelen in de begroting verwerkt.

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Jeugdhulp	0	150.000	300.000	300.000
Aanvullende integratie uitkering Wmo	250.000	250.000	250.000	250.000
Uitwerking visie budgetsubsidies professionele welzijnsorganisaties	50.000	50.000	50.000	50.000
Minimaregelingen	43.525	43.525	43.525	43.525
Subsidie Stichting Zelfhulpnetwerk	3.500	3.500	3.500	3.500
Formatie KCC lokaal gebiedsteam (voor 2018 en 2019 incidenteel ramen en dekken uit de reserve eenmalige bestedingen in plaats van structureel)	52.416	52.416	52.416	52.416
Totaal bezuinigingsmaatregelen	399.441	549.441	699.441	699.441

De maatregelen Jeugdhulp betreffen een nieuwe product- en dienstencatalogus (PDC) met gewijzigde tarieven; een nieuwe kwaliteitstoets op de beschikkingen jeugdhulp; een nieuwe inkoop van dure jeugdzorg en een transformatie en afschaling van zorg naar een meer lokaal niveau onder meer door afspraken met de huisartsen.

Na deze bezuinigingsmaatregelen sociaal domein resteren de volgende verschillen:

Omschrijving (-) = nadeel (+) = voordeel	2018	2019	2020	2021
Sociaal Domein	-301.361	-175.004	-5.040	43.526

Het bovenstaande saldo van het sociaal domein is verwerkt in de meerjarenbegroting.

2.2 Analyse tekort jeugdhulp en Wmo

Jeugdhulp

Uit een analyse in de Peelgemeenten (zie bijlage) van het aantal jeugdigen met jeugdhulp ten opzichte van het aantal jeugdigen per gemeente blijkt dat Asten relatief meer jeugdigen (13,15%) in tweedelijns hulp heeft dan het gemiddelde (12,10%) en de meeste andere gemeenten (Someren bv 10,99%).

Als we kijken naar de integratie uitkering van het Rijk voor Jeugd blijkt dat het budget voor As2.ten (€ 723,69 per jeugdige; € 5.505,06 per jeugdige met jeugdhulp) relatief substantieel lager is dan het gemiddelde (respectievelijk € 903,66 en € 7.479,58).

Een mogelijke verklaring is dat in de verdeelsleutel voor de integratie uitkering de component voor ouders met langdurig medicijngebruik om psychische redenen van kinderen in de leeftijd van 0 – 17 jaar relatief laag is (80 voor Asten ten opzichte van 143 gemiddeld voor de 5 Peelgemeenten). Ook is het gemiddelde inkomen van gezinnen met kinderen hoger dan in de Peelgemeenten.

Wmo

Onderzoeksbureau Cebeon heeft de netto-lasten Wmo van Asten vergeleken met die van referentiegemeenten (rekening 2015 en 2016 en begroting 2017). Daarnaast heeft Cebeon de integratie-uitkering Wmo vergeleken met de referentie-gemeenten.

Conclusie Cebeon:

De netto-lasten van Asten liggen op een vergelijkbaar niveau met die van de referentiegemeenten. Bij Asten liggen de netto-lasten voor hulp bij het huishouden hoger en bij begeleiding lager.

De integratie-uitkering van Asten ligt ongeveer 18 euro per inwoner lager dan bij de referentiegemeenten. Vertaald naar absolute bedragen gaat het om een verschil van bijna € 250.000,=.

Over het geheel genomen wordt Asten ten opzichte van de Peeltgemeenten aldus geconfronteerd met relatief het hoogste tekort op jeugdzorg en de minste compensatiemogelijkheden door een overschot op Wmo-middelen. Per saldo is Asten de enige gemeente met een tekort op het sociaal domein breed. Dit maakt de noodzaak tot het nemen van maatregelen urgent.

Op basis van de kwartaalrapportage 2017-2 Peeltgemeenten en de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein van 20 juli 2017 zijn een aantal trends en ontwikkelingen te destilleren die richting geven aan de uitvoering van de hiervoor bedoelde maatregelen.

2.3 Nieuwe PDC/inkoop jeugdhulp

Binnen de regio Zuidoost Brabant wordt gewerkt aan een uniforme producten- en dienstencatalogus (PDC) voor 21 gemeenten, t.b.v. de inkoop van jeugdhulp per 1 januari 2018. Het resultaat van dit proces dient per 1 januari één uniforme PDC op te leveren met objectief vastgestelde tarieven, eenduidige bekostigingsmodellen en zoveel mogelijk uniforme contracten.

Doel van het project is:

- Sterke administratieve lastenverlichting en geoptimaliseerde inkoop zodat gemeenten en aanbieders focus kunnen leggen op de transformatie;
- Een sterke vereenvoudiging en heldere beschrijving van producten en diensten (van belang voor de toegangsprofessionals/verwijzers);
- Huidige -en per 1-1-18 aflopende- DBC-producten ondergebracht binnen de nieuwe producten;
- Passende tarieven die zoveel mogelijk op objectieve maatstaven en rekenwaardes zijn gebaseerd.

Dit geheel draagt bij aan het versterken van de grip op de inzet van jeugdhulp in de regio en daarmee aan een betere beheersing van de kosten. In het licht van de actuele discussies over zorggelden, is dit traject één van de instrumenten om meer grip en zicht te krijgen op de besteding ervan.

Andere belangrijke sporen zijn de toegang, de uitstroom en de transformatie. Het is van belang om beleid te ontwikkelen op de samenwerking met verwijzers, zoals de huisartsen en specialisten. Daarnaast is het van belang om in te zetten op de transformatie c.q. het voorkomen van instroom in de duurdere vormen van jeugdhulp.

Investeren in innovatie kan ook een richting zijn, mits deze aantoonbaar bijdraagt aan kostenreductie.

2.4 Toets

Binnen GR Peelgemeenten wordt op dit moment elke verwijzing door de toegang getoetst door de kwaliteitsmedewerkers, waarbij het afwegingskader van de toegang onder de loep wordt genomen. De toegang gebruikt voor verwijzen naar specialistische jeugdhulp een beschikking, te onderbouwen d.m.v. een rapportageformulier. In dit formulier komen leefgebieden van de jeugdige aan bod waarbij om toelichting wordt gevraagd. Bij vragen, bijvoorbeeld vanwege inconsistenties, wordt de beschikking teruggedeed bij het toegangsteam om nadere onderbouwing te vragen. Dit alles met als doel om jeugdhulp doelmatig en rechtmatig in te zetten. Tevens wordt in heel specifieke casussen overleg gevoerd met de aanbieders om tot een andere code (en dus bijbehorend tarief) te komen, hetgeen in een aantal gevallen leidt tot fors lagere kosten, terwijl nog steeds passende zorg wordt ingezet.

Daarnaast is aan de managers van de gebiedsteams gevraagd om de afweging te maken op welke wijze het mandaat van de jeugdprofessionals nog dient te worden getoetst, bijvoorbeeld een extra toets door een gedragswetenschapper bij de inzet van voorzieningen boven de 10.000 (fictief voorbeeld). In deze sfeer past ook de aanbeveling om het kostenbewustzijn bij de lokale jeugdprofessionals (gezins- en jongerencoaches) te vergroten.

2.5 Monitoren en interveniëren

In de managementrapportage worden een aantal indicatoren opgenomen, waaronder aantal aanvragen, aantal zorgtoewijzingen, maar ook het aantal zorgtoewijzingen vanuit de wettelijke verwijzers. In principe kun je als gemeente weinig invloed uitoefenen op de zorgtoewijzingen vanuit wettelijke verwijzers. In het lokale veld heeft het maken van afspraken met de huisartsen in de rol van wettelijke verwijzer absolute prioriteit.

Als je kijkt naar de verdeling binnen de budgetten jeugd, dan betreft de grootste post jeugdhulp TAJ-aanbieders. De TAJ-aanbieders leveren over het algemeen de meer specialistische zorg waardoor het goed te verklaren is dat deze vaak duurdere zorg een groot deel van de budgetten opslokt. In principe worden de TAJ-aanbieders meegenomen in de aanbesteding objectieve tarieven jeugd 2018. De regionale afspraken omtrent budgetgaranties voor deze aanbieders lopen einde 2018 af.

2.6 Visie budgetsubsidies professionele organisaties in het lokaal sociaal domein Asten

De ambitie van de gemeente Asten is om een duurzame sociale samenhang te creëren waaraan alle (vrijwilligers- en professionele-) organisaties in het lokaal sociaal netwerk een actieve bijdrage leveren.

Van de professionele organisaties in het sociaal netwerk verwachten wij dat zij hun inzet aanpassen aan de lokale structuur en participeren in het lokaal integraal gebiedsgericht team. Hierbij gaan wij uit van een integrale benadering op basis van een heldere casusregie –en procesregie, welke nader wordt vastgelegd in AVE (Aanpak Voorkoming Escalatie).

Volstrekt duidelijk moet zijn dat de professionele organisatie daadwerkelijk in contact staat met burgers met een ondersteuningsvraag in de gemeente Asten en hoe de organisatie deze burgers bereikt.

Wij zullen de budgetsubsidies aan de professionele organisaties, onderverdeeld in basis- en contracttaken, in 2018 (meer dan voorheen) afstemmen op de integrale

vraag om ondersteuning van de burger en de gekwantificeerde personele inbreng in het gebiedsteam en het sociaal netwerk die nodig is voor de ondersteuning.